

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rândul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 17 Ianuarie, 1896.

Este în emulațiune societatea magiară cu guvernul țerei în cea ce privește promovarea curentului actual: magiarizarea școlilor populare cu ințela fulgerului, și prin magiarizarea școlilor magiarizarea popoarelor din patria noastră.

Din incidentul iubileului de ani una mie a descălecării, guvernul a proiectat instituirea de 400 de școle de stat prin locurile, unde naționalitățile locuiesc mai compact.

Școlile se vor deschide în toamna anului milenului, și aceste se consideră ca cel mai monumental monument în cadrul sărbătorilor din incidentul iubileului.

Societatea unghurească nu s'a mulțămît numai cu atâta. Ea află, că prea încet merge guvernul cu măsurile pentru magiarizare, de aceea ar dori un tempo mai accelerat. Ar dori, să meargă în sbor, cu ințela fulgerului căci cursul actual prea târziu va ajunge la țintă.

S'a încercat deci forțarea cursului pe alte căi.

S'a dat năvală asupra guvernului în parlament, și deore-ce vocea deputaților nu a avut autoritatea recerută, a năvălit asupra guvernului mulțimea, folosindu-se de calea, pe care și dorința ei pôte ajunge în parlament, de calea petițiilor.

În ședința dieței din Sâmbăta trecută a venit la discuțiune publică cesțiunea cu prefacerea școlilor confesionale în școle de stat.

Municipiul comitatului Cianad a luat în cazul concret inițiativa, a luat conclud ca statul să confisce toate școlile confesionale.

După obiceiul dela noi, ca presiunea asupra guvernului să fie și mai mare, concludul adunării municipale din comitatul Cianad a circulat pela toate comitatele din patrie, spre a adera și ele.

Cele mai multe municipii au și aderat la confiscarea școlilor confesionale din patria noastră, și acest fapt național era să fie al doilea monument în anul m leniului.

Aceste petițiuni s'au pertractat în ședința de Sâmbăta.

Guvernul nici acuma nu s'a învoit, ca statul se ia în mâna sa instrucțiunea publică în școlile populare acosta însă nu din considerațiuni de civitate cătră confesiuni și naționalitățile nemagiare, ci din considerațiuni financiare.

Nu sunt bani, de aceea nu vom confisca acuma școlile

Așa dice ministrul de culte

Totu-i vom face ceva

Vom disciplina noi pe învățători, căci confesiunile nu pured cu destulă strictetă, și vom face școle de stat succesiv, acolo, unde magiarismul e mai periclitat.

Alusiunea la confesiuni, cari nu urmăde cu destulă strictetă în afacerea disciplinării învățătorilor se reduce în special la noi români, dora și mai în special la biserica noastră greco-orientală, care nu s'a supus orbesce ordinilor ministrului, și nu a suspendat pe învățătorii acușati de ministru cu agitațiuni contra statului.

Încă în toamna anului 1892 pe când era numai proiect legea actuală pentru regularea salariilor învățătoresci cu suma minimală de 300 fl. (Art. 26 1893.) noi cesti dela „Telegraful Roman” am făcut asupra acelu proiect un studiu amănunțit, și am arătat, că nu dotațiunea învățătorilor e motivul principal al acelu proiect, ci dotațiunea servește ca mască, spre a se lua disciplina învățătorilor din mâinile bisericeii.

Studiul acela l'am publicat și în broșură separată în speranță, că fiecare învățătoriu îl va avé pe masă, îl va ceti, și se va sci feri de ispită.

În punctul acesta ne-am înșelat. Nu ne-am înșelat înse în ce privește intențiunile guvernului.

Când a venit proiectul în desbateră parlamentului, la propunerea conțelului Apponyi s'a codificat în lege agitațiunea în contra statului.

S'a mai intercalat apoi un paragraf nou, în care s'a đis, că se ia din mâinile bisericeii disciplina învățătorilor dela acele școle, cari au ceva subvențiune dela stat, fie cât de mică subvențiunea. Acosta se face când guvernul ridică contra învățătorului acușă pentru agitațiune contra statului.

A rămas în mâinile bisericilor disciplina învățătorilor dela școlile, cari nu primesc dela stat nici o subvențiune, chiar și în materie de agitațiune contra statului.

Spre onóra bisericeii fie đis, e de tot disparent numărul acelor comune, cari au cerut dela stat întregirea salariului învățătoresc.

Cunoscem casuri concrete, unde guvernul s'a plâns, că puține comune cer dela stat întregirea salariului.

Cunoscem casuri concrete, unde guvernul, nemulțămît cu modalitatea cum biserica aplică disciplina învățătorilor acușati cu agitațiune contra statului, a amenințat, că va provoca o lege, care să pună disciplina în mâna organelor statului, ori e școla subvenționată, ori nu.

Amenințarea acosta a ajuns a fi fapt. În Sâmbăta trecută ministrul a pus în vedere aducerea unei legi pentru disciplina învățătorilor în cesțiuni de machinațiuni și agitațiuni dușmănóse contra statului, căci bisericile nu întră în dorințele ministrului.

Vom mai reveni.

Dăm în traducere discuțiunea de care am făcut amintire:

Raportorul Carol Szász dice, că aceste petițiuni pun pondul principal pe creșterea națională. În ele se espune, că mai există mulți învățători, cari nu vorbesc limba magiară și nu preleg în spirit național, la ceea-ce ar fi forțe mult de vină *veleitățile naționalităților*. Comisiunea propune, ca pe

tițiuni să se predea spre studiere ministru lui de culte.

Geza Polonyi: Există numai doué partide în Ungaria, cari au luat în programul lor instrucțiunea confesională, adecă *partida poporală și naționalitățile*. De aceea nu trebuie cruțată nici o jertfă, ca instrucțiunea poporală să trecă în mâinile statului. Vorbitorul propune, ca ministrul de culte să așternă un proiect de lege privitor la ștergerea instrucțiunii confesionale și introducerea instrucțiunii de stat.

Ministrul de culte și instrucțiune publică Iuliu Wlassics: Spune, că cesțiunea sulevată în petițiuni este de forțe mare însemnătate. Statul ridică școle populare acolo unde este trebuință, deorece se scie prea bine, că între 16,681 de școle populare numai 1096 sunt de stat și numai 18% sunt de natură neconfesională; și că dintre 2.270,000 de copii obligați la școlă, numai 100,000 învață în școlile de stat. Mai departe se scie, că școlile de stat se înmulțesc încet, și că sunt ani în cari numărul școlilor poporali de stat nu se înmulțesc de loc; că 2% dintre învățători nu sciu unghuresce; că în 652 școle *gr. cath.*, în 846 *gr. or.* și în 234 *evang. lut.* instrucțiunea în limba magiară se face fără de nici un rezultat; și că în fine în număróse locuri școlile populare sunt *cuiburi de panslavism și daco-românism*.

Reasumându-se toate aceste, statul face tot ce pôte în favorul instrucțiunii de stat, dar, dacă petițiunile intenționéză, ca statul să susțină toate școlile populare, atunci el acosta n'o pôte aproba din punct de vedere financiar și din punctul de vedere al oportunității; deore-ce trecerea a 16.681 de școle populare în administrațiunea statului ar cere suma de 25—30 milioane fl.

Guvernul însă se va nisui de a schimba procederea disciplinară privitor la machinațiuni și agitațiuni dușmănóse statului, deore-ce procederea autorităților confesionale nu se întemplă cu destulă strictetă; mai departe guvernul va ridică școle de stat în acele comune, unde magiarismul este în minoritate și este espus pericolului amalgamisării. Cere să se primescă propunerea comisiunii petiționare. Se primesce!

FOIȚA.

Amintiri dulci din viața de student.

În formă de „Novelă”.

— Dedicată „Ei” —

În turnul bisericeii sunase patru, și eu deja îmbrăcat, priviam trist și gânditor prin gémul ferestrei, ce se deschidea spre o vale mică. Sórele maiestos își începuse calea sa fără sfârșit, și prin aruncarea rațelor sale mai perpendicular pe suprafața pământului, promitea omeniei o prea frumoasă și de vară. Cântăreții naturii, mai veseli ca de altădată alergau părăsindu și culcusurile de verdetă după hrană. Părăul, la al cărui tainic murmur adormiam, astăzi par'că mai răslet șerpua, ocolind fie-care rădăcină de salcie, a căror corónă atingeau ferestra mea. Florile, sădite de o mână nevădută de-alungul părăușului, se pomeniseră și ele, și scuturând somnul de pe ochii lor ideali, par'că-mi diceau: „Bună-dimineta”.

Pe stradă furnica o mulțime de ómeni, cu sape și alte unelte pe umeri și subsuoră, și cu pași grăbiți înaintau spre piață, ca nu cumva să rămână o și lungă de vară, fără lucru. De pe înfățișarea și mișcarea făptu-

rilor, natura însăși mi se părea mai veselă, ca de obicei.

Era ziua de 30 Iunie. O și de bucurie generală în viața de student. Ziua, pe care noi școlarii, după multe neajunsuri și greutăți, atât în studii, dar mare parte provenite din alte lipse neîneunjurabile, — căci nu de gēba s'a născut cuvēntul „sărăcie” deodată cu numele de „român”, și de atunci aceste două noțiuni trăsesc în bună armonie, — o așteptam cu multă duioșie. Sēmēnta aruncată în decurs de șecé luni, a trebuit să-și aducă ródele sale, așa, după cum era pământul în care a ajuns, și ziua scerșișului pentru noi sosise. Și dacă cineva se bucură de ziua, când pôte culege rodul ostenețelor sale, apoi pentru studenți ziua de 30 Iunie este o și monumentală. Însemnătatea zilei de 30 Iunie e duplă, deore-ce ea este o și de recompensă, de bucurie sau durere și pentru părinții studenților. În scerșișul bogat își află rēsplata adevărată, grijile și cheltuelile părinților iubitori. Etă pentru-ce ziua acosta mi s'a părut mie dela început mai veselă ca celălalte.

Órele nóue bătuse, și noi eram cu toți adunați în sala festivă — care între paranteze fie đis, era cât se pôte de nefestivă — a gimnasiului de stat din orașul „Cuib de vespi”.

Un amestec de bucurie și frică se reoglinda pe fața fie-căruiia dintre noi. Conștiința binelui și a rēului își afla espresiune vie în manifestările trupesci ale unuia sau altuia.

Ușa se deschide, și în mână cu productul stăruințelor noastre întră profesorul de clasă, un om mic la stat, la față uscățiv și a cărui suflet numai un gând îl apăsa, și anume: că de ce a trăit óre-când un Newton, Toricelli, Galvani, Faraday și alte celebrități pe vastul teren al fiziceii, căci el ar deveni nemuritoriu, dar așa se consumă zilnic sub povara gândului, că el ađi-mâne va muri uitat de totă lumea.

Să începe distribuira atestatelor, după care act. profesorul mic la stat, în un ton avēntat ne ține un discurs înflăcărât. Pușin mai țin mlnte din acea vorbire a profesorului meu, dar următoarele tot nu le-am uitat:

„Preste vacantă să vă purtați astfel, ca să dați probă de o cultură și educațiune perfectă, și în deosebi să fiți buni patrioți în timpurile aceste; să nu vă lăsați a fi conduși de câte o idee, ce pare a fi grandioasă, ci totdeuna să luptați cu credință sub stégul țării, care vă nutrește”.

Intr'adevăr frumoșe cuvinte, dar tot atât de tendențioșe în scopul lor final. Norocul nostru, că l'am priceput.

Dascăul, care se entusiasma până la „sudori” la esplicarea „aruncării pie-dișe” iēsă satisfăcut, ér în urma lui să nasce un vifor de murmure, și din șgomotul ce creșcea pe fie-care secundă să audia: „Eu nu am meritat numai suficiente”.... „Eu numai pe „bine” am rēspsun”?.... „Asta e porcie, să-mi dee mie secundă”.... și apoi.... ferești.... sparg.... etc., cari toate se perdeau în strigătul de bucurie a altora, și rēsunau ca „glasul celui, ce strigă în pustie”....

Înaintea amēții trecu cu pachetarea și să apropiă óra de plecare. „Avém cap, dar par'că nu l'avém”, ce-mi lipsia nu sciam, vedém, sau mai bine, simțiam, că nu bucuos m'aș duce, aș fi voit să țin timpul locului, dar asta n'o pôte, și toate erau înzădar. Umblam fără scop, puném mâna pe ce nu-mi trebuia, și preste tot, nu mai eram stăpân pe ființa mea, eram o mașină, la care în loc de logică domnesce mecanismul.

Cu câtă bucurie așteptam de altă-dată óra de plecare, cu cât dor și cu câtă dragoste mă apropiam de căminul părintesc, unde fără griji și neajunsuri, fără témă că voi fi mäne provocat și nu voi sci din Vergil, Herodot și altele, fmi petrecém la gugulirile părinților timpul ferilor în deplină îndestulare,

Revista politică.

Despre pertractările de pace între partidele politice ungurești scrie „Magyarország“ următoarele: „Propunerile contelui Albert Apponyi, (cari le-am reprodus și noi în nrul trecut. Red.) s'au tipărit și s'au împărțit printre deputați. În sala de ședințe și în culoare, pretutindenea s'a discutat despre garanțiile în alegeri, pretinse de partida națională. În ședința din 23 l. c. a chemat ministrul-president Bánffy pe Ferdinand Horánszky la sine. Ei au conferit mai mult timp. Mai târziu a chemat Horánszky și pe contele Apponyi la sfătuire. Ministrul de instrucție, Iulius Wlassics, care n'a știut cine e în odaia ministrilor, deschise de-odată ușa, se retrase însă imediat, fără să între. După 3 pătrare de oră au părăsit contele Apponyi și cu Ferdinand Horánszky odaia ministerială. Numai decât după aceea a ieșit și ministrul-president, apucând într-o direcție contrară; ministrul Bánffy i-a spus Wlassics următoarele: M'am desfiacut de Dta. Etă și explicarea acestor vorbe senzaționale: Ministrul-president Bánffy a făcut lui Horánszky propunerea, ca înainte de desbaterea proiectului de lege despre judecata Curiei în chestii de alegeri, să se termine legile pentru pactul dintre Ungaria și Austria, respective contractele, cari au să se încheie în această chestiune. Horánszky a dorit, ca înaintea pactului să se creeze legea pentru judecata Curiei în alegeri și pentru că el și cu Bánffy n'a ajuns la învoială, a chemat în odaia ministerială și pe contele Apponyi. Acesta ar fi fost aplicat și la aceea, ca pactul să se trateze mai întâiu, numai de altă parte să ia asupra-și baronul Bánffy garanția, că proiectul de lege despre judecata Curiei cu modificările propuse de el (Apponyi) se va ridica la valoare de lege. Ministrul-president însă a voit, să ia garanție numai pentru aceea, că acest proiect de lege se va desbate imediat după terminarea pactului, încât privesc însă ținuta majorității el n'a voit să ia nici o responsabilitate. Contele Apponyi a declarat în urma acestora, că el sub astfel de împrejurări dorește necondiționat, ca să se desbată înainte de încheierea pactului proiectele referitoare la legea electorală. Acesta este aspră contradicție, care s'a iscat în desfășurarea de ați între guvern și partida națională, o contradicție, care încă nu s'a putut delătura. În sinul partidei naționale i se iau în nume de rău lui Bánffy pretensiunile sale aprópe nerealisabile; apă s'a turburat atât de rău, încât n'o pôte liniși nici declarația ministrului de interne Perczel, că în chestiunea alegerii dela Giralt va introduce cercetare. Astăzi prin urmare

pertractările de pace n'au făcut nici un pas înainte. Tótă lumea așteptă cu curiozitate definitivă lor deslegare!“ — Nouă ni se pare, că în chestiunea asta încă se va adevăra și proverbului latin, că s'au scormit munții și s'a născut un șorece ridicol!

Tot despre cea mai recentă acțiune a contelui Apponyi scrie „Wiener Fremdenblatt“ următoarele rënduri remarcabile: „Fuziunea n'are de-ocamdată nici un prospect de reușită. Propunerea sa pentru armistițiu e foarte laudabilă, aduce însă mai vârtos partidei sale folos, pentru că programul său și-a pierdut puterea de atracțiune, pe când reformele liberale au făcut populare pe guvern și partida liberală. Numai frica de o decădintă totală a partidei sale a sugerat contelui Apponyi ideea de armistițiu. Lucrurile n'au putut ajunge până acolo, că Apponyi însuși să fi declarat, că el nu vrea fuziunea; de fapt colporteză aderenții săi și de și svoniri despre fuziune în speranță, ca în felul acesta să strice realizării acesteia. Inșă partida liberală nu pôte primi fuziunea, pentru că în chipul acesta partidul liberal ar fi silit, să recunoască, că agitația națională alui Apponyi și pretenziunea sa asupra armatei, precum și opera lui de subminare a dualismului, au fost îndreptățite. Dacă țice Apponyi, că el nu cere nimic nici pentru sine, nici pentru partida sa, atunci el ascunde în această lipsă de egoism o ridicare a aceluia bătut conducător, care s'a făcut vinovat de ruina partidului său. De o concesione principială până acum nu e nici vorba, și fuziunea prin urmare ar da partidului liberal în contele Apponyi și aderenții săi un element, pe care să nu se pótă baza de loc, și care în apărarea dualismului ar procede într-un mod de totului tot separat; prin urmare câștigul din punctul de vedere al întăririi dualismului ar fi extrem de dubios. Chiar și în ce privește pactul, este contele Apponyi numai o pedecă mare, pentru că la el nici odată nu se pôte prevedea, cât de departe pôte fi el mânat de necesitatea sa nesaturată după popularitate. Fuziunea cu un astfel de politic ar amenința întregul partid liberal cu desbinarea internă, și de aceea ar fi un pas cam riscat, a duce partidul liberal într-o fuziune, care l'ar putea da pradă în scurt timp desbinării și discompunerii. Aceste gânduri predomină cercurile normative ale Ungariei, cari n'ar pune ușor în joc într-o situație sentimentală sörtea partidului liberal, care a pățit într-o eră lungă și binecuvântată opera lui Francisc Deak!! Prin urmare și după

„Fremdenblatt“ tot. *parturiunt ridiculus mus!*

Intr'una din ședințele din urmă ale dietei ungurești s'a vorbit despre petițiunile mai multor municipii, cari au cerut prefacerea tuturor școlilor populare în școle de stat. În decursul dezbaterii a declarat ministrul de instrucție Wlassics, că el nu se gândește, ca să prefacă exclusiv tóte școlile populare în școle de stat; el este mai mult de părerea, că și din punct de vedere principial nu ar fi corect, ca statul să fie exclusivul susținător de școle — Din cuvintele ministrului de instrucție se vede destul de lămurit voința lui. Cu alte cuvinte: Dacă există confesiune care își are școlile ei populare și și-le susține, și dacă această confesiune le conduce în spiritul șovinistic magiar, — singurul barometru cultural în statul nostru, — atunci ar fi o necuminție, să se îmbuldiască statul la plată, ministrul va prefaca numai acele școle confesionale (nu tóte) în școle de stat, cari nu sunt conduse din partea proprietarilor în sens șovinistic magiar. Acesta pôte fi singura explicație. Acolo statul trebuie să sacrifice și bani! — *O tempora, O mores!*

Papa dela Roma — scrie „P. Napló“, a primit Luni a fost șeptemâna într-o audiență mai lungă pe mai mulți savanți și artiști, membri ai coloniei magiare, care petrece în capitala Italiei. La vorbirea episcopului Dr. Wilhelm Fraknoi, conducătorul deputațiunii, a răspuns Leo XIII, că Ungaria, *Regnum marianum*, a ajuns într-o epocă fericită (!? Red.) și fericitoare (!?! Red.) Mileniul regatului sfântului rege Stefan îl umple și pe el de bucurie, și el va da pôte, dacă se va ivi ocaziunea, deosebită expresiune acestei bucurii. Deși în timpurile din urmă s'au iscat unele vicisitudini (*vicissitudines*) între biserică și stat, acestea nu pot fi privite ca amenințări pentru biserica catolică (!? Red.) Astfel de evenimente s'au ivit și în alte țeri ale Europei, precum în Franța, Belgia, Anglia și Irlanda. ba și în Italia, unde el (papa) se consideră încă și astăzi ca un prizonier și cu tóte acestea nicăiri în aceste țeri nu s'a ivit nici un pericol pentru catolicism. Tóte aceste țeri au rămas catolice și astfel va rămânea și Ungaria *Regnum marianum!*

Ce decepțiune! Cum vorbia papa, pe când erau legile politice-bisericesci numai proiecte și supuse dezbaterii corpurilor legiuitoare și cum vorbește el

astăzi, după-ce ele sunt legi în vigoare! Să dă și infalibilul după pör; se vede, că n'are încătrău. Cuvintele reproduse aici după „P. Napló“ sunt încă o probă evidentă mai mult, pentru adevărul afirmațiilor noastre de sub titlul „Literatură modernă“, publicate în nrul trecut al „Telegrafului Român“.

Am avea numai să întrebăm acum, pe ce își baza foia r-cat. românescă de lângă Tërnavă mai anul trecut observarea: Că noi românii greco-orientali n'avem, senepământem contra legilor politice bisericesci pentru-că ele lovesc numai și numai în biserica romano-catolică. Cum justifică acum amintita fôie vorbele Papei?! Nu credem, să găsim motive. O bănuială avem, pe care cu regret trebuie s'o spunem: Nouă ni-se pare, că și chiar papei îi cam place sunetul de pînteni!!

„Pall Mall Gazette“ publică din Constantinopol următoarea șcire: Rusia a încheiat cu Turcia o alianță de defensivă și ofensivă după planul pactului ruso-turc din 1883, care a autorizat pe țurul, să închidă Dardanelele pentru corăbiile tuturor națiunilor. Să dă cu socotela, că Franța va fi al treilea aliat.

Acest eveniment ar merita multă atențiune; n'ar fi lucru puțin. Ministerul de externe însă din Londra nici o cunoștință n'are despre acesta. Va să țică încă nu e sigur.

La crisa „Tribunei“.

O broșurică a dlui G. Bogdan-Duică a apărut deja din cele puse în vedere din partea foșilor redactori ai „Tribunei“, menită a face lumină și din altă parte în crisa „Tribunei“.

Nimic nou nu află în această rectificare. Dl Duică constată, că în sinul comitetului n'a existat unitate de vederi politice nici atunci când a mers el la „Tribuna“. El totdeauna a aparținut la aceia, cari au stat pe bazele puse în programul „Tribunei“, cărora însă n'a aparținut dl Dr. Rațiu.

Cu alte cuvinte: el și a considerat de stăpân pe E. Brote și nu pe Dr. Rațiu, ceea ce și fără acesta era știut.

Stările de ați le consideră numai de trecătoare la „Tribuna“, și dă să pricepă lumea, că tot cei vechi vor ajunge în posesiunea „Institutului Tipografic“, după terminarea procesului în care încă numai instanța primă s'a pronunțat.

Dorește pace și peste tot în espuerile sale este inofensiv.

Cetia această broșură își face impresiunea, că autorul a scris, pentru scăpat cu fuga. Ce mai dragă de bătaie am luat atunci, — îmi țice Iosif, care era nedespărțit de mine în tótă vremea.

Ce amintiri dulci! Ce suveniruri plăcute! Ce iocine dragălaşe din trecut, cari totdeauna vor fi vii, neșterse, și îmi vor desfășura sufletul. Și ce bogată e viața copilărească în astfel de aventuri pline de farmec, și cari tóte pörta în sine timbrul nevinovăției.

Așa era în anii trecuți, dar acum nu era așa, nu, căci nu mai eram stăpân pe mine, mă stăpânea o ființă, căruia eu îi țicem „ânger“, „odorul meu“, „idealul meu“, și care îmi domina tótă viața mea sufletescă. Mă retrăgem de lume, iubiam singurătatea, — trępta primă, ce duce la desperare — atât de urgentă.

Așiam de multe ori vorbindu-se: — „Cum s'a schimbat Păunaș!“ — „Să ține falos de noi, nici nu vrea să mai vorbească, din „bună ziua“ încolo“, vorbeau unii.

— „Așa sunt domniile acestia, dacă învață și se fac mai pricepuți ca noi, în loc să ne dea și nouă proștitorii povețe, nici nu mai stau la vorbă cu noi“, țiceau alții.

(Va urma.)

Dar acum nu era așa. Nu numai că nu simțiam nici o atragere deosebită, cătră locul acela, de unde suvenirurile unei vieți copilărești de multe ori mă fac să mă simt fericit, dar directe o neplăcere, un disgust mă cuprinsese, când șciam, că trebuie să părăsesc orașul, în care studiam. Și trebuia să plec, căci dacă nu, atunci nu pôteam sosi acasă la timpul indicat de mine părinților, când ei mă așteptau... Dar cum să plec?... Nu o să plec!!

În jurul acestor două idei mi se învîrtea tótă capacitatea mea de gândire, când deodată numai aud: „Ești gata Păunaș? nu mai avem decât 1 oră“.

„La moment, plecă numai înainte, eu îți urmez“.

O nobilă însușire, pe care eu mai mult o adoram în fie-care individ, era rezoluția; mă dedasem de mic a fi întru cât se pôte numai rezolut, și împrejurarea aceasta mă făcu și de astădată să nu conced inimei, ci să mă hotăresc pentru plecare; mi-am scos numai decât un bilet de vizită și în fuga condeiului am scris următoarele:

„Scumpa mea!

„Între luptele cele mai desperate ale inimei cu ideile de a pleca, îți scriu aceste

„puține cuvinte. Mi-a fost imposibil, ca să mă țin de promisiunea făcută în zilele trecute. Îmi volu repara greșela cu un „amor vecinic. Nu uita, te rog, pe acela, „care numai și numai pentru tine trăsese!“ „Adio! La revedere! Păunaș“.

— Predă acest bilet domnișorei Tulia Cristescu, încă astăzi!

— Bine, mi-a răspuns Iulius, un băiat, care ne servia de poștă, în detrimentul statului.

Vaporii își îndeplinesc misiunea lor, ér eu răpit de „demonul poznaș al fantasiei“ m'am trântit pe o canapea

Un „*kérem le szállani*“ m'a deșteptat din visul meu, când etă, dinaintea cupeului se afla bunul meu tată, țicându-mi un „bine ai venit“, ér pe peronul gării doi frățiori mai mici saltau, bătând în palme și strigând din răspuțeri: „vine babu dela școlă, și ne aduce tóte cele!“

Câtă nevinovăție în aceste manifestări de iubire. Nu este inimă omenescă, fie aceea cuprinsă de ori ce nefericire, care să nu uite pe un minut neajunsurile și necazurile acestui laboratoriu — numit lume — și să nu se înveselască la vederea unui asemenea spectacol.

Am ajuns acasă! Pentru mine însă cuvântul „casă“, atât de dulce, era o noțiune strănie. Numai decât a doua și se răspândi vestea, că am sosit dela școlă, și toți prietenii mei de copilărie au dat, ca totdeauna năvală asupra locuinței noastre. Nu știu, dacă alții, eu însă nu am cuvinte destul de potrivite, pentru a pôte da o adevărată expresiune acelor fericite momente, în cari mă întreținem cu acești vechi și sinceri prieteni din frumoșii ani ai copilăriei.

— Mai țini tu minte Păunaș, de când ne suiam câteși șasă într-o sanie și ne lăsam de pe „délul grofului“, cum ne rēsturnam în câte un șanț, încât nu ne mai vedem din zăpadă?!

— Îți mai aduci aminte de când ne-am suit în șura lui Vasilia Mărcinci după ouă și pui de pasere, și cum luon Păsărariul a picat tocmai de pe căpriori cu sinul plin de ouă, și cum el nici nu a observat că și a serintit o mână, ci se bocia numai, că i s'au stricat tóte ouele?!

— Nu țai uitat, de când ne-a pus pețele să mulgem oile lui Bogdanuț; șcii, că întâi țiam muls eu o oie în gură la tine, și apoi tu la mine, și pe urmă șcii, că ne-a prins Petru Buțului, și pe mine m'a legat cu ștergariul de un stălp la șopru, ér tu ai

că ceva a trebuit să scrie și el, *ut aliquid f. cisse videatur*, lăsând pe alții ca să porțe lupta începută dacă le convine.

Despre sine afirmă, că are convingere firmă politică și că cu entuziasm aderă la programul „Tribunei“.

Era necesară această mărturisire, pentru că lumea îl ținea mai mult de foiletonist, de vocațiune decât politic. De publicist, care articoli politici îi scrie după cum îi comandă stăpânul țării. În „Gazeta Bucovinei“ făcea politică guvernamentală, în „Tribuna“ intransigentă națională. Rămâne se dovedească numai, că a fi guvernamental în Bucovina și intransigent-național în Transilvania este una și aceeași politică națională, că este identic cu programul „Tribunei“, ca lumea să-i creadă, că este politician de firmă convingere.

Noutăți.

Școlile grănițeresci. În săptămâna trecută s'a ținut adunarea generală a reprezentanței școlilor grănițeresci din fostul regiment I de graniță, cari școlii, precum scim prin hotărârea preafinală din Septembrie, anul trecut, au fost declarate de școle comunale. Averele acestor școle se urcă la suma 390,000 fl. La ședințele reprezentanței guvernul a fost reprezentat prin Br. Szentkereszty carele, sub amenințarea, că va disolva adunarea, n'a permis a se lua la protocol nici espresiuinea durerii, ce a produs modul cum ministrul a executat acea hotărâre prea înaltă. necum să se ia vre-o hotărâre, ca să se facă o reprezentație către ministru, carea eventual să fie predată prin o deputațiune și M. Sale. S'a angajat însă, că în raportul ce l va face către ministru, va espune densul espresiuinea acelei amărăciuni.

Fragmente din vorbirea deputatului Kolozvári Kiss István, ținută în casa deputaților la 21 Ianuarie n. c.

După-ce zugrăvesce în colorile cele mai vii și într'un ton plin de umor calitățile spirituale și corporale pline de putere de viață a poporului dela țără, dar cu deosebire a celui crescut pe puste și simțul lui de independență, spre dovedirea căreia se provocă și la comisiunile de asentare, continuă:

„E mai bun aerul, mișcarea mai liberă, copiii totdeauna sunt în jurul mamei, ăr bărbatul e mai aproape de femei (Ilaritate mare). Bogăția crește. ce-a ce mi-a dovedit și nu econom dela țără, că adevă pe când ședea la măierște, averea îi creștea de sine, ăr de când s'a strămutat la oraș, totă i se prăpădesce (Plăcere)...

„Eu cunosc, Onorată Casă, politica bisericăscă din fundament, eu sum deja soldat veteran pe acest teren (Ilaritate generală sgomotosă)...

„Cel ce face politică bisericăscă adevărată, carea se începe cu „ține minte ziua în care ai vătămat pe popa“; (Ilaritate); cel ce știe, de câte laturi și în câte feluri de forme capătă atacuri din partea popilor, acela nu e mirare, acă și aici, și acolo vede sufletul tatălui seu... „Ori e sacrament căsătoriei, ori contract social, eu nu într'aceea vęd rēul: cum s'a încheiat, ci eu părere de rēu esperiez, că de 300 de ani încōce ori după care ceremonial confesional s'a încheiat totuși nu pōte produce astfel de fii (Mare ilaritate), cari ar pōte scōte influința străină din Ungaria. Scōtorea influinței străine este prima și principala chemare, ca natura antică magiară să se restabileze. Să se închee căsătoria sub răchită (Ilaritate sgomotosă), astfel de copii trebuie crescuți... (Presidiul sună din clopoțel): Rog numai pe dl deputat, ca să-mi aducă vorbirea în legătură mai strēnsă cu bugetul (Ilaritate vină și plăcere). „Mă rog de ertare, dōr m'am esprima rēu. Regret, tōte suvenirile și urmele sunt nimicite, cari ne ar dovedea, cum au încheiat străbunii noștri căsătoria. Nu în înțeles rēu le-am adus acestea înainte (Ilaritate), ci am voit numai să arēt, că generațiunea să fie crescută în spiritul magiar adevărat, în care ne-au cucerit și organizat patria“.

Intr'adevăr, cu noiele legi politice-bisericăscă veți și ajunge înapoi la spiritul

antic magiar, precum și la aceea, ca să încheiați căsătorii sub răchită, dar că ore prin aceea veți putea scōte influința străină din țără acēta, este altă întrebare.

Avis. Pentru apărarea pieței din Kőbánya, ministrul de agricultură a interzis cu începere dela 25 Ianuarie, anui curent, ori-ce transport de porci în Kőbánya.

Prima trecere la legea jidovăscă. „B. P. H.“ dela 27 l. c. n. aduce șcirea că în sinagoga „Sion“ din Oradea mare s'a făcut deja prima trecere dela religiunea cristiană la legea mosaică. Persōna, care a trecut este anumiță Engel Erzsébet, rom. cat., fost educătore la familia Kohner, și care de dragul circumcisului Hillinger Lipot, administratorul bunurilor acesteia familii, în care se amoresase până după urechi, a trecut de bună voie la legea jidovăscă.

Nu de gēba avem legi noue politice-bisericăscă.

Magiarisarea numelui. E deja de mult cunoscut, cum se fac tot felul de presiune asupra funcționarilor de stat nemagiari ca să-și magiarizeze numele, din anumite considerațiuni. În zilele din urmă. Societatea din Budapesta pentru magiarisarea numelui a substernat ministrului de comerțiu o rugare pentru de a fi sprijiniți ca în decursul anului millenar toți funcționarii dela trenuri să-și magiarizeze numele, dacă acestea sunt streine, ceea-ce ministrul a-și făcut dând ordinațiune, ca în fōia oficială a trenurilor să se atragă atențiunea respectivilor amployați cu „nume străine“ în privința acēta.

Ca și când un om cu nume „strein“, adevă nemagiar, n'ar pōte fi bun patriot și om de omenie. Caragioși mai sunt domni și viniști.

Nenorocire la vēnat. Pe teritoriul domeniului Blaskovics din Bisdorf în săptămâna penultimă s'a ținut o mare vēnatōre la care a luat parte și un anumit Emeric Rōszler fabricant din Pojun. După terminarea vēnatōrei, toți vēnatōrii s'au urcat în trăsuri și au pornit către casă. Deasemenea și numitul fabricant. Acesta însă urcându-se în trăsura, a uitat să-și scōtă umpluturile din pușcă, și pe cale scuturându-se trăsura, pușca s'a slobozit pe amēndouē țevile și glōnțele au pētruns în plumănilor nenorocitului.

Patru morți într'un cōsciug. La 8 l. c. n. Maria Rogozan, soția lui Dionisiu Mureșan din Zăpirta a născut un copil viu ăr în 10-lea doi copii morți, un băiat și o fetiță. Toți trei copii au fost bine dezvoltati. Mama însă a murit după două ore și a doua fi și băiatul născut viu. Astfel au fost înmormēnțați patru morți deodată și în același cōsciug.

Și-a omorât mama mașteră. În Bal-maz-Ujváros un individ de 24 ani și-a omorât mama mașteră în modul cel mai barbar din cauza, că cu tōte rugămintele lui, tracta atât de rēu cu bētrānul lui tată.

Maștere, maștere și sōcre, fiți mai umane.

La ce te duce fōmea. În anul 1499 ajunse Wilibald Pirkheimer, conducētoriul trupelor din Nürnberg, în ținutul Engadinului.

„Sōrtea hotărâ“, dīse Wilibald într'o scriere a sa, „ca să ajungem într un sat mare care acum era ars. În capul satului observăram două femei bētrāne. Femeile aceste mănau o cētă de copii, cu toții la 400 băeți și fetițe, ca o ciurdă de vite. Intrēgă cētă acēta era cu totul leșinată de fōme și noi ne înspăimēntăram la vederea copiilor.“

Am întrebat pe femeile bētrāne, că unde voiesc să mănē cētă aceea nefericită“.

„Femeile, cari abia își deschidēau gurile de fōme, răspunseră; „Îți vedea numai decăt, unde merge cētă acēta nefericită“.

„Abia dīseră acēta, și scoborīră în jos pe o colină, se puseră în genunchi jos, și începură a pasce ărba ca animale sēlbaticie, cu deosebire numai că animalele pasc de a dreptul cu gura, pe când cētă acēta mai înțāiu rupea ărba cu mânăle. Din esperiență ei șciau acum care ărba e mai amară și care e mai dulce și mai bună de mănecat“.

„La privilēștea acēta înfricoșată am stat mai mult timp ca lovit de trăsnet“.

„Una dintre cele două femei dīse mai departe: „Vedeți acum, pentru-ce am mănāt noi aici cētă acēta nefericită? Părinții copiilor au perit în luptă, mamele lor au murit de fōme, averea lor a fost prădată, locuințele au fost arse, ăr noi, sērmanele de noi, numai pentru bētrāneța noastră am fost cruțate. Și acum mănām pe acești copii nenorociți la pășunat până când mai aflām ceva nutremēt de ierburi. Noi sperām însă că atât ei, cât și noi în scurt timp vom fi scōpați de miseria acēta ne mai aușită. Norocoși aceia pe cari îi răpescie iute și în grabă mōrtea, până când noi trebuie să ducem o viață atât de ticlōsă“.

„Când aușii și vēdui eu acēta“, dīce Pirkheimer, „nu-mi putui reținea lacrimile, deplānsei sōrtea nemernică a omului și condamnai crucișimile rēsbōielor“.

Cronică din Zarand.

(Desbinări. — Teatru în Brad. — Evenimentele dela „Tribuna“. — Conventicul. — Petrecere. — Ger mare. — Drum de fer.)

Avem și noi din provincie când și când câte o fi de distracție. Am putē avē și mai multe pe an, dacă ura și pisma nu ne-ar ține în multe locuri desbinați. Pare că e bătaia lui Dumneșeu, căci nu numai în centrele mai mari romānesci, dar și în cele mai mici suntem divisați. Un fel de omeni anarhici ai scōlei nōue, s'au făcut apostoli ai desbinării pretutindenea. Așa e pretutindenea, așa e și pe aici.

A treia zi de Crăciun am avut la Brad teatru. S'a jucat piesele teatrale: „O nōpte furtunosă“, de Caragiali și „Cărlanii“, de Negruzzi. Diletanții, preste tot au jucat bine. Era și public, dar nu de ajuns, după cum s'ar fi așteptat. Venitul producțiunii era destinat a se pune basa „unui convict pentru elevii sēraci dela gimnasiul din Brad“. Scopul e frumos, nu-i vorbă. Dar ore se nu aibă alte lipse mai înțēte gimnasiul din Brad? În primăvara anului curent acest gimnasiu a cerut ajutor, ca să edifice sala de desemn, dela Ven Consistoriu Arhidieceșan! Fondul elevilor morboși, fondul de premii, biblioteca gimnasială, ore se fi ajuns la atāta, ca să nu aibe lipsă de augmentare? Tōte au lipsă de venite. Și apoi când serios e vorbă a se pune basa unui convict nu era consult ca să vedem întreg corpul didactic dela gimnasiu în fruntea afacerii, ăr nu numai o singură persōnă, carea să-și permită a lucra fără nici o controlă, fie acela chiar Dr. I. Radu, carele a pus la cale producțiunea, nu scim din al cui mandat. Și apoi dacă cineva are dorul a dīce: „eu pot totul“, atunci cel puțin să se achite consciențios și să nu compromită „cauze sante, și idei salutari“, și să ne facă de rīs străinilor. Nu tragem la îndială onestitatea nimēnui, — dar o singură persōnă la solvirea biletelor — apoi nime în sală ca să arete publicului locurile, numerisate incureat, arangiamentul miserabil al jocurilor, cadril etc., precum și frigul mare în sală pe timpul jocului, sunt tot lucruri compromițētore. Sunt unele guri rele, cari dīc, că nu de dragul convictului era vorba, ci de satisfacerea unei ambițiuni, căci diletanții au fost recrutați de pe la Băița, Deva, Ormīdea, tot în contul producțiunii, și numai 4 erau din Brad. — Sē nu ne apucăm de tōte, și mai vērtoșe șede rēu unui om matur a fi condus de capriții.

Evenimentele dela „Tribuna“ au produs o mare consternațiune și pe aici. La așa scandale, totuși nu ne-am fi așteptat. Scandalul din Sibiu nu era de ajuns, el s'a continuat la Brașov. Conventiculul a eșit ca din pământ. Ceea-ce ne dōre este, că vedem la acest conventiculul trei profesori romāni, între cari unul Dr. I. Radu, a alergat tocmăi dela Brad, ca să salveze nația. Noi, din provincie ne-am pus și trebuie să ne punem întrebarea, ore aici e locul pentru profesori? Cum își pot

părăsi catedrele fără nici un concediu? Ce s'ar alege din institute, când toți profesorii — conduși de ambiție orbă — s'ar pune în fruntea nației și ar face politică în stil mare. A face politică — *non plus ultra* — profesorii e numai în detrimentul nostru.“

La 6/18 Ianuarie a. c. s'a ținut în Brad o petrecere populară cu joc în favorul bisericii. Lume multă. Venitul curat la 20 fl. v. a, deși întrarea a fost benevolă.

Ger mare și sec domnesce în întreg ținutul. Neaua abia acopere de un deget pământul — încāt sania abia pōte se lunea.

În zilele aceste se încep lucrările pentru continuarea drumului de fer dela Halmagi la Brad. Bradul în urma stăruinței reprezentanței comunale și a protopretorului din loc va căpēta stațiune în nemijlocită apropiere, și astfel e speranța că Bradul, carele de 10 ani în cōce se ridică cu pași repeși — va să progreseze încă mai mult — devenind un punct însemnat pentru comerțiu și cultură. Sperăm ca Romānii din Brad și jur și vor deschide ochii și vor lucra din resputeri ca să nu fie cutropiți de străinii ce dau năvală din tōte părțile.

Er... —

Bibliografie.

A apărut:

„România Musicală“, Nr. 2 din anul al șeptelea, sub direcțiunea artistică a dlui Constantin M. Cordoneanu, cu următorul bogat sumar artistic-literar:

„Correspondance de genève“, de cheia de Sol. — „Dorel“, (nuvelă) de Th. Avr. Aguletti. — „Academia de medicină din Paris — despre musică“, „Profile Glinka“, de T. A. Aguletti. — „Cronica umoristică“, de acelaș. — „Vapor“, (teatru) de Cordoneanu. — „Rubrica seriōsă“, de Satyr. — „Mersul muziceii peste Carpați“, Pentru „Rumänicher Lloid“, de Th. Avr. Aguletti. — „Rubrica fatală — „Din gazetele streine“. etc. — „Una alta“. — Bibliografie.

— „Insoțirile de credit“, împreunate cu insoțiri de consum, de vëndare, de vierii, de lăptării etc. și instrucțiunile trebuincioșe Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri de F. W. Raiffeisen. Edițiunea a V-a. Traducere autorizată de Dr. A. Brote, director al băncii gen de asigurare m. „Transilvania“. Sibiu, 1895. Editura reuniunii romāne de agricultură a comitatului Sibiu. Tipariul „Institutului Tipografic“ T. L. Albin. Prețul 80 cr.

— „România Agricolă“, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură, și fost estimator expert la banca agricolă. Bucuresci, 1895. Prețul 2 lei.

— „Raportul Camerei de comerțiu și industrie“, din Brașov, despre situațiunea economică din circumscripția ei în anul 1894 Brașov, 1895.

Aflām din „Egyetertés“, că editura Franclin din Budapesta s'a angajat a eda din incidentul milleniului întreg „Corpus juris Hungarici 1000—1895“, care va cuprinde în sine tōte legile ungare și transilvane cu comentări și traduceri de mai mulți bărbați specialiști.

Până acuma singurul lucru millenar de interes și pentru noi, decumva nu va fi făcut și acēta cu ore cari reseravații mentale.

*) La asemenea omeni scōlele nōstre cad în planul din urmă. Pēră institutele de învățământ, numai ambițiunea personală să fie satisfăcătoare. Red.

Nr. 414/895

[4] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroh în parochia Délu-mare de clasa a III-a în protopresbiteratul Geógiului I. se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 400 fl. 96 cr. v. a.

Informațiuni mai detaiate despre starea

acestei parochii, dau comitetul parochial respectiv și oficiul protopresbiteral.

Petițiunile de concurs instruite conform normelor în vigóre, sunt a se adresa subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Hondol, 16 Decembre 1895.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Geógiului I în conțelegere cu comitetul parochial concertent.

Vasilin Pipoș,
protopresbiter.

Nr. 1075-895

[5] 1-3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroh în parochia de a III-a clasă din Gușterița în sensul rezoluțiunii Preavenerabilului Consistoriu arhidiececan dto 28 Novembre 1895 Nr. 8069, se escrie prin acésta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în fôia destinată pentru atari publicațiuni „Telegraful Român“.

Emolumentele pe lângă locuința parochială corêspundătoare cu cele trebuincioase la purtarea economiei de câmp, a porțiunii canonice de 21 jugere arătoriu și fênați, calcu-

late la olaltă dau un venit anual de 403 fl

Doritorii de a reflecta la acest post vor avea de a-și așterne suplicile de concurs instruite conform normelor în vigóre până la termenul indicat, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, având a se presenta în persoană în comună înainte de espirarea concursului spre a și documenta desteritatea în eele rituale și calificațiunea în practica acelora unde vor primi și informațiuni mai detaiate.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral al Sibiiului:

Ioan Papiu,
protopresb

De stat aprobată**II. LOTTERIE DE CLASSĂ UNGARĂ**

din incidentul esposiției millenare în Budapesta

120.000 de losuri cu 45.007 câștiguri împărțite în trei clase și un premiu.

Datul tragerii:

pentru clasa I:
dela 5 până în 8 Februarie 1896.

pentru clas-a II:
dela 11 până în 14 Martie 1896.

pentru clasa III:
dela 12 până în 28 Maiu 1896.

Prețurile losurilor (valabile pentru o classă):

1 întreg	1 jumătate	1 a deca parte	1 a doua deca parte
20.—	10.—	2.—	1 fl.

Prețurile losurilor complete (valabile pentru toate trei clasele):

1 întreg	1 jumătate	1 a deca parte	1 a doua deca parte
60.—	30.—	6.—	3 fl.

Câștigurile să plătesc întregi, libere de dare și taxe, și fără nici o reținere; tragerile stau sub supraveghierea autorităților statului și se fac în prezența unui notar public regesc. Publicând planul sortării, facem cunoscut, că losurile de ași înainte se pot căpeta pe lângă prețurile originale de mai sus dela colectorii făcuți cunoscuți prin placate.

Budapesta, 24 Decembre 1895.

Direcțiunea lotteriei de classă ungare.

Cel puțin
tot al treilea los
câștigă

ȘANSE DE CÂȘTIG

ca și cari încă n'au mai fost nici odată
oferă

Cel puțin
tot al treilea los
câștigă

II. LOTTERIE DE CLASSĂ UNGARĂ

aprobată de stat.

450.007 câștiguri în bani, împărțite în 3 clase în sumă totală de 9,200.000 coróne.

Cel mai mare câștig în cazul cel
mai favorabil **UN MILION** coróne.

Tragerea clasei I:
Dela 5 până în 8 Februarie 1896.

Tragerea clasei II:
Dela 11 până în 14 Martie 1896.

Tragerea clasei III:
dela 12 până în 28 Maiu 1896.

Planul de câștig:

Câștiguri	Coróne	Coróne
1 á	80.000=	80.000
1 "	60.000=	60.000
1 "	40.000=	40.000
1 "	30.000=	30.000
1 "	20.000=	20.000
1 "	15.000=	15.000
1 "	10.000=	10.000
2 "	8000=	16.000
8 "	4000=	32.000
10 "	2008=	20.000
13 "	1000=	13.000
100 "	400=	40.000
860 "	200=	172.000
9000 "	80=	720.000
10.090	Câștiguri la olaltă	1,268.000

Planul de câștig:

Câștiguri	Coróne	Coróne
1 á	100.009=	100.000
1 "	60.000=	60.000
1 "	40.000=	40.000
1 "	30.000=	30.000
1 "	20.000=	20.000
1 "	15.000=	15.000
1 "	10.000=	10.000
2 "	8000=	16.000
8 "	4000=	32.000
10 "	2000=	20.000
13 "	1000=	13.000
100 "	400=	40.000
860 "	200=	172.000
9000 "	120=	1,080.000
10.000 "	Câștiguri la olaltă	1,648.000

Planul de câștig:

Câștiguri	Coróne	Coróne
1 premiu	600.000=	600.000
1 á	400.000=	400.000
1 "	300.000=	300.000
1 "	200.000=	200.000
1 "	100.000=	100.000
2 "	40.000=	80.000
2 "	20.000=	40.000
5 "	10.000=	50.000
10 "	8000=	80.000
34 "	6000=	204.000
100 "	2000=	200.000
200 "	1000=	200.000
2650 "	200=	530.000
22.000 "	150=	3.300.000
25.007 "	Câștiguri și 1 premiu	6,284.000

Prețurile losurilor (valabile pentru o classă):

1/1	1/2	1/10	1/20
20.—	10.—	2.—	1.— floreni

Losuri complete (valabile pentru toate trei clasele):

1/1	1/2	1/10	1/20
60.—	30.—	6.—	3.— floreni

[227] 4-5

Recomandă și trâmite pe lângă înaintarea mai întâi a prețului sau pe lângă rambursă postală

Budapesta, Servitenplatz Nr. 3. **Carl Heintze**, Budapesta, Servitenplatz Nr. 3.

Adresa telegrafică:
Lottoheintze,
Budapesta.

Pentru siguranță se recomandă, a cere trâmitemea losurilor în scrisori recomandate și are să se trimită pe lângă prețurile originale de mai sus ale losurilor pentru portul scrisorilor recomandate și pentru listele de tragere la losurile de classă 25 cr., pentru porto și cele 3 liste de tragere la comandarea losurilor complete 50 cr.

La I lotterie de classă ungare am împărțit eu la mușterii mei următoarele câștiguri principale: Câștigul principal de 400,000, 200,000, 100,000, 30,000, 50,000 de coróne etc. etc.

Adresa telegrafică:
Lottoheintze,
Budapesta.